

Izbačen vsek dan razen nedelje in praznikov.
Issued daily except Sundays
and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LET—YEAR XIII.

Cena lista je \$4.00.

Entered as second-class matter January 22, 1919, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., petek, 5. marca (March 5th) 1920.

Subscription \$4.00
Yearly.

Uredniški in upravniki prostori: 2657 E. Lawndale ave.
Office of publication:
2657 E. Lawndale ave.
Telephone: Lawndale 4633.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1105, Act of Oct. 2, 1917, authorized on June 14, 1918.

VLADA JE ZASEGLA NA TONE SPRIDENIH ŽIVIL.

ZASEŽENE SO BILE RIBE, OVOČJE IN KOKOŠJA JAJCA.

Zasežena živila bodo uničena.

Chicago, Ill. — Zvezni okrajni državni pravnik Charles F. Clyne je izvršil priprave, da se uniči sprideni živež, ki je bil zapijen v hladnih shrambah. Zapijenih je bilo 450 zabojev zmrzljih kokošjih jajc, 770 zabojev posošenih jabolk, 452 zabojev prekajenega sula.

Namestnik državnega pravnika mora zdaj na sodišču vprašati za dovoljenje, da se lahko ta živila uničijo. Ko sodišče izda potrebno dovoljenje, bodo ta živila sezgana.

Ali to je le del spridenskih živil, ki leže v hladnih shrambah, kajti zveznim uradnikom ni odprtia pot, da lahko preiskujejo živila poljubno. Znano je, da so bile otravne olive razposlane iz Chicago, ki so povzročile smrt oseb, katere so jih zavžile.

Značilno je za današnje tržne razmere, da živila trohne po hladnih shrambah, cene pa plezajo na vzhod. Če kdo misli, da bodo trgovci imeli izgubo, ker so bila živila zapijena in uničena, se mora. Ta živila bodo plačali konzumenti, kajti trgovci bodo za toliko navili cene, kotikor so imeli izgube z zapijenimi živili. Za

vojenost današnjega gospodarstva nam kaže v pravi luči vprava ta zapijena živil, kateri bodo sledile šte druge zapijene, kajti pravljena je že lista drugih predkov, ki so obsojeni, da bodo uničeni.

Albany, N. Y. — Vsaka reč ima svoje meje, pravi neki star pregor. Nasprotniki prohibicije pa pravijo, da mora tudi delovanje Protisalunske lige imeti svoje meje, kajti če se ne omeji delo teh fanatikov, ne ve nične, kajti si bo prohibicijonski fanatizem postal svoje meje. Jasno mnenje se je prideločiti s tako silo proti delovanju Protisalunske lige, da je senator Salvatore Colombo predlagal v legislaturnem senatu, da justični odsek uvede javno zapisanje in uvede preiskavo o delovanju Protisalunske lige. Njegov predlog je bil sprejet s 26. proti 15 glasovom.

Rutland, Vt. — Poročila o izidu glasovanja dokazujejo, da je judovstvo sito jerobstva prohibicijonskih fanatikov. Dosedaj so došla poročila o izidu glasovanja iz dvanajstih okrajev. Vseh okrajev je štirinajst. In v teh okrajih se je izreklo 124 mest, da se dovoli prodaja opojnih pijač. Vseh mest je 248. V letu 1913, ko se ni bilo blažene narodne prohibicije, se je le 92 mest izreklo za prodajo opojnih pijač.

Voliči so se prepričali, če se prohibicijonskim fanatikom počaže le prst, že zagrabijo za celo roko. To prepričanje je povzročilo, da opozicija proti prohibiciji hitro naravnja in če se ta opozicija pojavi tudi v drugih državah takoj močno, je jasno, da so dnevi prohibicije v Ameriki šteti, kajti ljudska volja je najvišji zakon v republiki.

COLORADSKI SENATOR BI RAD VREDEL, KAJ JE S SADMOLČEVANJEM V JUGOSLAVIJI.

Washington, D. C. — Senator Chas. D. Thomas, demokrat iz Colorado, je pred nekaj dnevi dejal v senatu, da se Amerika ne bi smela vrnčavati v teritorialnem spor med Italijo in Jugoslavijo.

"To ni naša stvar", je dejal. "Amerika bi ne smela izravnati prepir vseh pohlepnih držav in držav, novih in starej. Zdi se, da je samoodločevanje centralna točka, katere se drži Wilson v juganskem vprašanju. Kakšno vlogo je pa igralo samoodločevanje v vprašanju Saarske doline? Ravno tako vlogo kakor leta 1871, ko je Nemčija vzela Francofon Alzacio in Loreno! Kakšno vlogo je naločeno samoodločevanje v reseveruju šantungske afere? Ali se je kdaj zmenil za Kitajce? In kakšno vlogo igra samoodločevanje pri ustanovitvi velike Srbije? Zdi se mi, da je nova Srbija nastala brez samoodločevanja, in bojim se, da jo drži skupaj vry iz peska."

V VIRGINIJI BI RADI IMELI KOZAKE.

Richmond, Va. — Privatni interesi so pričeli že pred več meseci s propagando za ustanovitev kozške čete, ki bi imela seveda mogočno, da nasopji ob času delavskih stavk. Propaganda je imela uspeh, kajti v obenj legislatorih zbornicah je bila predložena predloga za ustanovitev kozške čete.

IZ MADRIDA JAVLJAJO, DA JE NA PORTUGALSKEM SOVJETSKA REPUBLIKA.

KANADA POMILOSTI POLITIČNE KAZNENCE.

NAZADNJAKI BI RADI POSTRILI VELEIZDAJNIKI ZAKON.

Delavci in farmarji delajo složno za napredek.

Chicago, Ill. — Po poročilih, ki jih je poslal "Politični kanadski obrambni komitej," je bila večna politična kaznencev, ki so bili obsojeni v vojnem času radi krečnega zakonov, izpuščena iz zapora okoli prvega januarja. Cenzura tistih je bila tudi odpravljena ob tem času. Zdaj se nahajajo edino več tisti politični kaznenci v zaporu, ki so bili obsojeni radi krečnega kaznencev.

London, D. C. — V pondeljek se vrši pred najvišjim sodiščem vbravnavo o prizivu, ki so ga vložile države Kentucky, Massachusetts in Rhode Island in prikaterem gre, da najvišje sodišče dozene, če je prohibicijonski amendment ustaven in če so vložni gotovi odstavki v zakonu za izvajanje prohibicije.

OBRAVNAVNA O PRIZIVU PROTI PROHIBICIJI.

PREISKAVA PROTIPROTISALUNSKI LIGI PRIPOROČANA.

Večina mest v Vermontru se je izreka za opojne pijače.

Washington, D. C. — V pondeljek se vrši pred najvišjim sodiščem vbravnavo o prizivu, ki so ga vložile države Kentucky, Massachusetts in Rhode Island in prikaterem gre, da najvišje sodišče dozene, če je prohibicijonski amendment ustaven in če so vložni gotovi odstavki v zakonu za izvajanje prohibicije.

V prohibicijonskih in protiprotisalunskih krogih eksplodovali so napetosti na razsodbo najvišjega sodišča.

Albany, N. Y. — Vsaka reč ima svoje meje, pravi neki star pregor.

Nasprotniki prohibicije pa pravijo, da mora tudi delovanje Protisalunske lige imeti svoje meje, kajti če se ne omeji delo teh fanatikov, ne ve nične, kajti si bo prohibicijonski fanatizem postal svoje meje. Jasno mnenje se je prideločiti s tako silo proti delovanju Protisalunske lige, da se dovoli prodaja opojnih pijač, tako uspešno, da so nekateri "sovjeti reda" spremenili svojo takstiko napram delavcem, ali so se pa razpustili.

Danes je vbravnavo o izidu glasovanja dokazujejo, da je judovstvo sito jerobstva prohibicijonskih fanatikov. Dosedaj so došla poročila o izidu glasovanja iz dvanajstih okrajev.

Nazadnjaki seveda tudi ne deže križem svojih rok in agitirajo za poostrenje veleizdajniškega zakona. V veleizdajniškem zakonu ni povedano, kaj je veleizdajna, ampak postava pove, kaj ni veleizdajna. Postava pravi, da ni veleizdajna, če časopis kritizira vlad, ali če delavci zastavljajo, da si zboljšajo svoje živilske razmere. Nazadnjaki pa agitirajo, da se črtajo iz zakona vse določbe, ki povejo, kaj ni veleizdajna. Če se življe, bodo lahko ta zakon ob času stavke izrabili proti delavcem. In to je tudi ena nazadnjške agitacije. Vsi napredni elementi pa agitirajo, da mora biti v postavi jasno povedano, kaj ni veleizdajna.

Nazadnjaki seveda tudi ne deže križem svojih rok in agitirajo za poostrenje veleizdajniškega zakona. V veleizdajniškem zakonu ni povedano, kaj je veleizdajna, ampak postava pove, kaj ni veleizdajna. Postava pravi, da ni veleizdajna, če časopis kritizira vlad, ali če delavci zastavljajo, da si zboljšajo svoje živilske razmere.

Nazadnjaki seveda tudi ne deže križem svojih rok in agitirajo za poostrenje veleizdajniškega zakona. V veleizdajniškem zakonu ni povedano, kaj je veleizdajna, ampak postava pove, kaj ni veleizdajna. Postava pravi, da ni veleizdajna, če časopis kritizira vlad, ali če delavci zastavljajo, da si zboljšajo svoje živilske razmere.

Nazadnjaki seveda tudi ne deže križem svojih rok in agitirajo za poostrenje veleizdajniškega zakona. V veleizdajniškem zakonu ni povedano, kaj je veleizdajna, ampak postava pove, kaj ni veleizdajna. Postava pravi, da ni veleizdajna, če časopis kritizira vlad, ali če delavci zastavljajo, da si zboljšajo svoje živilske razmere.

Nazadnjaki seveda tudi ne deže križem svojih rok in agitirajo za poostrenje veleizdajniškega zakona. V veleizdajniškem zakonu ni povedano, kaj je veleizdajna, ampak postava pove, kaj ni veleizdajna. Postava pravi, da ni veleizdajna, če časopis kritizira vlad, ali če delavci zastavljajo, da si zboljšajo svoje živilske razmere.

Nazadnjaki seveda tudi ne deže križem svojih rok in agitirajo za poostrenje veleizdajniškega zakona. V veleizdajniškem zakonu ni povedano, kaj je veleizdajna, ampak postava pove, kaj ni veleizdajna. Postava pravi, da ni veleizdajna, če časopis kritizira vlad, ali če delavci zastavljajo, da si zboljšajo svoje živilske razmere.

Nazadnjaki seveda tudi ne deže križem svojih rok in agitirajo za poostrenje veleizdajniškega zakona. V veleizdajniškem zakonu ni povedano, kaj je veleizdajna, ampak postava pove, kaj ni veleizdajna. Postava pravi, da ni veleizdajna, če časopis kritizira vlad, ali če delavci zastavljajo, da si zboljšajo svoje živilske razmere.

Nazadnjaki seveda tudi ne deže križem svojih rok in agitirajo za poostrenje veleizdajniškega zakona. V veleizdajniškem zakonu ni povedano, kaj je veleizdajna, ampak postava pove, kaj ni veleizdajna. Postava pravi, da ni veleizdajna, če časopis kritizira vlad, ali če delavci zastavljajo, da si zboljšajo svoje živilske razmere.

Nazadnjaki seveda tudi ne deže križem svojih rok in agitirajo za poostrenje veleizdajniškega zakona. V veleizdajniškem zakonu ni povedano, kaj je veleizdajna, ampak postava pove, kaj ni veleizdajna. Postava pravi, da ni veleizdajna, če časopis kritizira vlad, ali če delavci zastavljajo, da si zboljšajo svoje živilske razmere.

Nazadnjaki seveda tudi ne deže križem svojih rok in agitirajo za poostrenje veleizdajniškega zakona. V veleizdajniškem zakonu ni povedano, kaj je veleizdajna, ampak postava pove, kaj ni veleizdajna. Postava pravi, da ni veleizdajna, če časopis kritizira vlad, ali če delavci zastavljajo, da si zboljšajo svoje živilske razmere.

Nazadnjaki seveda tudi ne deže križem svojih rok in agitirajo za poostrenje veleizdajniškega zakona. V veleizdajniškem zakonu ni povedano, kaj je veleizdajna, ampak postava pove, kaj ni veleizdajna. Postava pravi, da ni veleizdajna, če časopis kritizira vlad, ali če delavci zastavljajo, da si zboljšajo svoje živilske razmere.

Nazadnjaki seveda tudi ne deže križem svojih rok in agitirajo za poostrenje veleizdajniškega zakona. V veleizdajniškem zakonu ni povedano, kaj je veleizdajna, ampak postava pove, kaj ni veleizdajna. Postava pravi, da ni veleizdajna, če časopis kritizira vlad, ali če delavci zastavljajo, da si zboljšajo svoje živilske razmere.

Nazadnjaki seveda tudi ne deže križem svojih rok in agitirajo za poostrenje veleizdajniškega zakona. V veleizdajniškem zakonu ni povedano, kaj je veleizdajna, ampak postava pove, kaj ni veleizdajna. Postava pravi, da ni veleizdajna, če časopis kritizira vlad, ali če delavci zastavljajo, da si zboljšajo svoje živilske razmere.

Nazadnjaki seveda tudi ne deže križem svojih rok in agitirajo za poostrenje veleizdajniškega zakona. V veleizdajniškem zakonu ni povedano, kaj je veleizdajna, ampak postava pove, kaj ni veleizdajna. Postava pravi, da ni veleizdajna, če časopis kritizira vlad, ali če delavci zastavljajo, da si zboljšajo svoje živilske razmere.

Nazadnjaki seveda tudi ne deže križem svojih rok in agitirajo za poostrenje veleizdajniškega zakona. V veleizdajniškem zakonu ni povedano, kaj je veleizdajna, ampak postava pove, kaj ni veleizdajna. Postava pravi, da ni veleizdajna, če časopis kritizira vlad, ali če delavci zastavljajo, da si zboljšajo svoje živilske razmere.

Nazadnjaki seveda tudi ne deže križem svojih rok in agitirajo za poostrenje veleizdajniškega zakona. V veleizdajniškem zakonu ni povedano, kaj je veleizdajna, ampak postava pove, kaj ni veleizdajna. Postava pravi, da ni veleizdajna, če časopis kritizira vlad, ali če delavci zastavljajo, da si zboljšajo svoje živilske razmere.

Nazadnjaki seveda tudi ne deže križem svojih rok in agitirajo za poostrenje veleizdajniškega zakona. V veleizdajniškem zakonu ni povedano, kaj je veleizdajna, ampak postava pove, kaj ni veleizdajna. Postava pravi, da ni veleizdajna, če časopis kritizira vlad, ali če delavci zastavljajo, da si zboljšajo svoje živilske razmere.

Nazadnjaki seveda tudi ne deže križem svojih rok in agitirajo za poostrenje veleizdajniškega zakona. V veleizdajniškem zakonu ni povedano, kaj je veleizdajna, ampak postava pove, kaj ni veleizdajna. Postava pravi, da ni veleizdajna, če časopis kritizira vlad, ali če delavci zastavljajo, da si zboljšajo svoje živilske razmere.

Nazadnjaki seveda tudi ne deže križem svojih rok in agitirajo za poostrenje veleizdajniškega zakona. V veleizdajniškem zakonu ni povedano, kaj je veleizdajna, ampak postava pove, kaj ni veleizdajna. Postava pravi, da ni veleizdajna, če časopis kritizira vlad, ali če delavci zastavljajo, da si zboljšajo svoje živilske razmere.

Nazadnjaki seveda tudi ne deže križem svojih rok in agitirajo za poostrenje veleizdajniškega zakona. V veleizdajniškem zakonu ni povedano, kaj je veleizdajna, ampak postava pove, kaj ni veleizdajna. Postava pravi, da ni veleizdajna, če časopis kritizira vlad, ali če delavci zastavljajo, da si zboljšajo svoje živilske razmere.

Nazadnjaki seveda tudi ne deže križem svojih rok in agitirajo za poostrenje veleizdajniškega zakona. V veleizdajniškem zakonu ni povedano, kaj je veleizdajna, ampak postava pove, kaj ni veleizdajna. Postava pravi, da ni veleizdajna, če časopis k

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Cene oglašev po dogovoru. Kopiji se ne vratajo.

Naročnina: Zedinjeno države (izven Chicago) in Canada \$4.00 na leto, \$2.00 na pol leta in \$1.00 na tri meseca; Chicago \$5.00 na leto, \$2.75 na pol leta, \$1.50 na tri meseca, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov na vse, kar ima etik o naslovu:

"PROSVETA"

2857 S. Laundale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenske National Benefit Society.

Owned by the Slovenske National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.00, and foreign countries \$7.00 per year.

Datum v obloženju n. št. (Januarja 31-32) poleg vrnjenega imena in naslova, da tam je s tem izrazila potekla naročnina. Ponovite jo prav tako, da se vam ne ustvari bol.

DVOJNA MERA.

Ko so lani v jeseni zastavili rudarji, je Wilkeson Coal & Coke kompanija v Wilkesonu, Wash., najbolj glasno kričala, da je treba nastopiti z vso strogostjo proti rudarjem, ker hočejo, da ljudstvo pogine mraza.

Kasneje so se rudarji vrnili na delo po dogovoru, ki je bil sprejet od rudarskih zastopnikov v Washingtonu in kasneje na konvenciji. Ali kompanija je medtem pronašla, da organizacija rudarjev ni v tem kraju prav na trdnih nogah, pa ni hotela sprejeti pogojev, na katere so se zedinili vlada in zastopniki rudarjev. Odborniki rudarske organizacije pravijo, da je justični tajnik Palmer izjavil pred pričami, da ukaže kompaniji, da sprejme sporazum, kot so jo sprejeli druge kompanije. Kasneje se je pa justični tajnik premislil in je dejal, da naj se spor izravnava po razsodičnem sistemu, katerem je v navadi v Alabama, kjer ni organizacije.

Okraini odbor rudarske organizacije je sklical sej po tej sugestiji in je sprejel rezolucijo, v kateri vladu priporoča, da proti kompaniji nastopi ravno tako strogo, kot je nastopila proti rudarjem.

Rudarji menijo, da je zanje veljaven Leverjev zakon, da je tudi za rudarsko kompanijo, kajti v postavi ni nikjer napisano, da je postava veljavna samo za delavce, ne razteza se pa na podjetnike. Ako vlada ne bo prisilila kompanije, da se ravna po sporazumu, tedaj se bo v rudarjev življa vera, da se meri z dvojno mero. Če zastavijo rudarji, so prelomili postavo, da se kompanija ne ravna po sporazumu in prisili organizirane rudarje, da zaradi tega ostanejo doma in ne producira prenoga, pa ni bila prekomljena postava, ampak rudarji naj se pobotajo s kompanijo po metodi, ki je vnavadi v taki državi, v kateri še ni priznana rudarska organizacija.

POČASI PRIHAJAJO LAZI JEKLARSKEH MAGNATOV NA DAN.

Ko je lani izbruhnila stavka jeklarskih delavcev, sta bili prizadeti Lackawanna Steel kompanija in Republic Iron & Steel družba. Obema družbama je šla trda, daslavno sta venomer kričali v velebizniškem časopisu, da je njun gospodarski položaj izboren. Zdaj je stavka končana in treba je bilo napraviti finančno poročilo za minololet. Iz finančnega poročila je pa spoznati, da se slabota čita za delničarje in da sta družbi kričali radi tega, da je njun gospodarski položaj izboren, ker sta hoteli pokazati strajkarjem, da se finančni interesi ne boje stavke. Gospodje, ki vodijo obe družbi se danes zavedajo, da pride še ena takšna stavka, da bo pot do bankrota prav kratka, da ne bodo prisodili drugi privatni jeklarski interesi na pomoč.

Lackawanna družba se je trudila na vse mogoče načine, da zdobi stavko. Njena prizadevanja so pa imela ta uspeh, da je mestece, v katerem se nahaja njena jeklarska, izvolilo delavca županom. Za obe kompaniji je bila jeklarska stavka dober nauk. Naučili sta se, da se z delavci ne more pomotati kot s tlačani in da najbolj košmate laži o finančnem položaju ne zboljšajo financ družbe, ker je navsezadnje treba povedati le resnico, čeprav je neprejetna red.

Novi tajnik narodnega odbora za organiziranje jeklarskih in železarskih delavcev je povedal resnico, ko je dejal, da bodo jeklarski in železarski delavci organizirani do leta 1921, kajti jeklarske kompanije so prejeli take udarce, da so se naučile, da je boljše živeti s svojimi delavci v sporazumu kot v prepisu.

Na Poljakom tudi ne teče vse gladko. — Velebizniško časopis je že dopovedati ameriškemu ljudstvu, da v mladi poljski republike vlada najvzornejši red. Brzoj je pa te dni sporočil, da so delavci v Varšavi proglašili poldnevno stavko kot protest proti bojevanju na vzhodu, proti Paderškejvi vladi in draginji.

Kjer se proglašajo take protestne stavke, je še precej nepokoja in nezanesljivo je pisati, da vlada najvzornejši red.

DOPISI.

Dorrisville, Ill. — Z zaslujkom se nihče ne more pohvaliti. Draginja pa se vedno narašča in kmalu ne bomo mogli zasluziti niti za napotrebnejše življenske potrebuščine. Nerasumljivo mi je, zakaj je tako draginja, ker so bili vsi pojiski prideki lansko leto tako obilni, kot nikdar preje ne. Najbrž so razni veleprofitorji napolnili svoje skladische do vrha in držijo živila od trga ter na ta način delajo umetno pomanjkanje živil in kot posledica tega je draginja. Manjše prodajalne skoraj nimajo nobene zaloge in kmalu ne bodo mogoče dobiti niti za denar najpotrebnejših živil. Misli sem, da bo vsega dovolj, ko postane "delava svobode" popolnoma "suha", karor so "evangelisti suhe" oznanjali in objubovali. Toda, karor je že splošna navada, pri nas ostane vedno vse pri objubah, in potem naj bo že kjer kolikor hoče.

Velik korak k napredku so napravile tukajšnje okoliške podružnice premogarake organizacije "U. M. W. of America." Na svojih rednih sejih so namreč sklenile, da prispeva vsak premogar v sklad delavske stranke "Labor party" za volilno kampanjo 50e mesečno. Kajti jesenske volitve se bližajo in to se najvzamejo izmed vseh volitev. Voliti bo treba namreč predsednika, senatorje in kongresmane in druge javne uradnike in zastopnike. Na te volitve se pripravljajo že vse stranke, mislim namreč stare meščanske stranke, in razvile so že veliko kampanjo. Edino med delavci sedaj se ni bilo opaziti posebnega zanimanja, iz česar pa kljub temu ne smemo sklepati, da bodo delavci držali roke kriem ob jesenskih volitvah. Vedno bolj se očaka med delavci zanimanje za novoustanovljeno delavske stranko ali "Labor party", ki je že razvila pomemben program, za katerega bi se morali delavci zanimati bolj kot se. Toda preprečen sem, da se bodo delavci prebudili iz spanja in glasovali za prave delavske kandidate. Da se nahajamo delavci v tako tužnem stanju, da smo tako izkoriscani, da so nam takoreč odvzeti vse svoboščine, smo vedi del mi sami tega krivi, ker se nismo nikdar zanimali za volitve in ker se delavci, ki so se udeležili volitev, glasovali za kandidate nam sovražnih strank. Vse to je vzrok delavskega izkoriscenja. Priznati moramo to, predno bomo zabavljali vse križem. Ako bi se pa delavci udeleževali sihernih volitev, glasovali za kandidate delavske stranke in poslali v vse javne urade in zastope svoje zastopnike, bi živel v vse drugačnih razmerah. Toda žal, veliko je še delavcev, ki se ravno toliko zanimajo za volitve kot za lanskih sneg in velikokrat se čuje, ja kaj bom volil za delavskoga kandidata, ker itak ne bo izvoljen. Drugi zopet pravi, kaj mene brigajo volitve, naj drugi delajo kakor hočejo. Tretji zopet pravi, o jaz bom pa tega volil, ker je bogat in veliki "gospod", saj mi je reklo, da bo delal za nas delavce. Četrти zopet pravi, jaz bom za republikanca, ker je reklo, da bo nam zpet salune odpri. Itd. vsak imenitig zopet pravi, kaj mene brigajo volitve, vse obljube so pozabljene na pričneje ravno ti delavci zabavljati vse križem da se kar kad. Toda ti revedi ne pripoznajo in nočeo priznati, da so sami tega krivi, ker so volili svoje nasprotnike in ker niso imeli toliko razuma, da bi sposozali da je vse skupaj samo "bluff", kar nam obljubujejo naši razredni nasprotniki. Ne, ne morejo in največkrat nočeo tega spoznati. Toda upam, da so se že odpreli vsem delavcem, da so se naučili iz zadnjih delavskih mezdini bojev, kaj imajo za prizakovati do naših nasprotnikov, ki sede v javnih uradih, postavodajnih zbornicah in sploh na javnih mestih. Prepričan sem, da je že manjšo izpolnil svojo zmoto in da ob prihodnjih volitvah ne bo ved "prodal" svojega glasu za prijazno besedo, slabo cigaro ali podobno. Izposnal je že lahko marsikdo, da stare meščanske stranke niso naredile toliko dobrega za splošno delavstvo, kot je črnega za nohtom.

Delavci-rojaci, ne smemo biti tako malomarni v stvarih, ki se tečejo direktno na nas. Ne smemo zanemarjati naše najvzmetejo dolžnosti.

nosti in tudi ne naših državljanskih pravic. Ustava Združenih držav nam daje pravice, katere navadni priprosti delavci nismo imeli v naši starosti domovini, namreč, da ima vsak državljano volilno pravico. Izrabiti moramo to pravico v našo lastno korist, ne pa v korist naših najzagrizejših sovražnikov. Ne smemo biti tako naivni, da bi mislili, da bodo naši razredni nasprotniki delali v našo korist.

V sledi tega apeliram na vse rojake, pripravljajte se za prihodnje jesenske volitve, udeležujte se političnih shodov polnoštivljanja, razpravljajte na raznih sejah o bodočih volitvah, agitirajte za delavskih kandidatov in za iste tudi glasujte. Le na ta način si lahko izboljšamo naš položaj in na noben drug način ne. Samo na ta način si lahko izboljšamo naš položaj in na noben drug način ne. Samo zavajljanje čez obstoječe razmere, prazno frazarstvo in demagogstvo ne koristi prav nič in največkrat še poslabša splošni položaj. Ne cepimo se v stranke in v stranice, ampak zdržujmo se v dobrimi delavskimi političnimi strankami, izmed katerih je po mojem mnenju sedaj že najboljša delavska stranka "Labor party". Ne poslušujmo razne demagoge in frazarje, ker nekateri izmed teh hočejo z glavo skozi zid, kateri nam več škodujejo kot pa koristi, jo in so takoreč orodje naših nasprotnikov. Vsi ste lahko spoznali, kako so delavci naši javni uradniki za časa spora med organiziranimi premogarji in lastniki rogov, za časa velike jeklarske stavke. Ne sme vas opeljati delovanje newyorkake zakonodajne, ker so suspendirali pet socialističnih poslancev v "newyorkake zakonodajo", ampak ravno to nas mora opogumiti še na intenzivnejše delovanje na političnem polju.

— A. Miravlj.

Salt Lake City, Utah. — V tukajšnji bolnišnici sv. Marka je umrl 26. februarje rojak Anton Kosec, član KSKJ in NHZ. Počen pokojnika se je vrnil 28. februarja t. l. in pokopan je bil po katoliškem obredu. Vseli preoblega delavcev, da se domoljubja do svoje domovine, ki je vedno in tudi sedaj bil privabilen žrtvovati svoje življenje za domovino, bo gotovo tudi privabilen doprinesti se druge žrtve.

Gotovo, gospodje. Toda nikake žrtve, ki bi tvorile temelj njegovemu heroizmu.

Ali ste razumeči? Potem odprete oči, prebivalci Reke.

Ako se aneksa ne izvrši, — in v nesrečo, za enkrat je to nemogoče, da se izvrši:

Ali ste pripravljeni, prebivalci Reke, požgati vaše domove in umreči z vašimi družinami z Gabrijelom d'Annunzijem, ki hoče sam sebe z tem napraviti nemrtnega?

In kako boste fudi hoteli stvari izpremeniti, bo vas najprej Gabrijel d'Annunzio nazval njevrednake, imenoval vas bo lepove in potem bo zaukašal požgati vaše domove in na ta način vas spravi na beraško palico.

Dragi mi meščani, nedvomno lahko vsakdo smatra te besede za besede blaznega in kriminalca, ampak te besede so izgovorjene popolnoma resno in z namenom, da jih tudi ureči.

Radi tega vas opozarjam, da sodite in da odločite, ali hočete imeti veselje in zadoščenje, da bodo pripomogla vas trupla, vaši otroki in sorodnikov skupno z goredimi hišami, kot za časa Nerona, do "prave poetične smrti", kakor sanja d'Annunzij.

Doma je bil iz vasi Stara Bučka na Dolenjskem, kjer tud zavseženo z neprekobiljenimi otroci. Tukaj pa enega brata Jožna, ki biva v Moreland, Utah, in ki je tudi ves čas skrbel za nešrečnega v bolnici n se trudil, da bi zadobil zdravje. — Podvajaj mirno v tuji zemlji, drag rojaku.

Bratu pokojnika moje najskrenje sožalje. — J. Stampfli.

Jenny Lind. Ark. V tukajšnji naselbini je podlegel 20. februarja t. l. za "fluminijo" Louis Bovero, rodom Italijan. Star je bil 55 let in je bil zelo priljubljen med tukajšnjimi Slovenci. Njegovi rodbini izrekam iskreno sožalje. — Porodčal.

Cincinnati, O. — Okoli deset tisoč čepljarskih delavcev je dobro površje mezd od deset do pet in dvajset odstotkov. Površje mezd se jim isplača do lanckogovega novembra.

ROPARSKI MORILEC OBSEZNJA NA VEŠLJE.

Chicago, Ill. — Porotniki so ob sodili zamorec William Yaney Mills na vešala. Spoznali so ga krivim, da je umoril in oropal Isadore Ganskega in Anthony Brizolaro in priporočili se sodniku, da izreče kot kazen smrt na viškičah.

Spomenica jugoslovanskih poslancev iz zasedenih krajev.

(Dalje.)

Vlada se nahaja v velikih zadrugah. Ako se izmoti iz te zadruge, dobro...! Toda moja dolžnost je, da opozorim na besede, katere so najbrže prezrli. Gabriela d'Annunzija, katere mi je znupal, da naj jih objavim kot v potrdilo o razmerah, o katerih si Gino Berrini mogel napraviti jasne slike in je dvomil o željah in katerih je prinesel "Corriere della Sera" nameč:

"Povejte vsem, da se jaz ne bom premaknil od tukaj do doma, ko se bo aneksa v resnici izvršila, in ako to zahaja tudi italijanska vlada sama. Povejte vsem, da nimam nobene bojnimi, ne dvoma in ne pomislilka. Povejte predvsem še to, da ne odhajem niti za en milijeter od mojih resolucij. In poleg tega se lahko dodaste vspričo sedanjin razmer in v sičaju, ako bi tudi reški prebivalci hoteli razmere izpremeniti v vladu, bom imel te vedno toliko energije, da jih zbrisujem v obraz najpodlejšo poslovno predstavnikom, ki je pred vsemi v obrazu našega vojnega poslovja."

Te besede gotovo niso dobesedne, ne navdušene, ne pa matematične pravilne.

Potreben je, da se postavi na laž besede, s katerimi piše Gino Berri "Corriere della Sera", nameč: "Človek, ki je imel toliko domoljubja do svoje domovine, ki je vedno in tudi sedaj bil privabilen žrtvovati svoje življenje za domovino, bo gotovo tudi privabilen doprinesti se druge žrtve."

Gotovo, gospodje. Toda nikake žrtve, ki bi tvorile temelj njegovemu heroizmu.

Ali ste razumeči? Potem odprete oči, prebivalci Reke.

Ako se aneksa ne izvrši, — in v nesrečo, za enkrat je to nemogoče, da se izvrši:

Ali ste pripravljeni, prebivalci Reke, požgati vaše domove in umreči z vašimi družinami z Gabrijelom d'Annunzijem, ki hoče sam sebe z tem napraviti nemrtnega?

In kako boste fudi hoteli stvari izpremeniti, bo vas najprej Gabrijel d'Annunzio nazval njevrednake, imenoval vas bo lepove in potem bo zaukašal požgati vaše domove in na ta način vas spravi na beraško palico.

Dragi mi meščani, nedvomno lahko vsakdo smatra te besede za besede blaznega in kriminalca, ampak te besede so izgovorjene popolnoma resno in z namenom, da jih tudi ureči.

Radi tega vas opozarjam, da sodite in da odločite, ali hočete imeti veselje in zadoščenje, da bodo pripomogla vas trupla, vaši otroki in sorodnikov skupno z goredimi hišami, kot za časa Nerona, do "prave poetične smrti", kakor sanja d'Annunzij.

Doma je bil iz vasi Stara Bučka na Dolenjskem, kjer tud zavseženo z neprekobiljenimi otroci. Tukaj pa enega brata Jožna, ki biva v Moreland, Utah, in ki je tudi ves čas skrbel za nešrečnega v bolnici n se trudil, da bi zadobil zdravje. — Podvajaj mirno v tuji zemlji, drag rojaku.

NAZNANILLO IN ZAHVALA

formalno zahtevo za dve deželi, Tacna in Arica, ki se nahajata med njo in morjem. Ti dve deželi je Bolivija izgubila v času vojne med Peruvijo in Cilijem in zdaj ju zahteva nazaj v svrhu, da dobri izhodišče do morja. Peruvija in Čili sta takoj odgovorili z ostrima protestom, ki se v glavnem gusi, da liga narodov nima pravice posagati v notranje zadeve južno-ameriških republik. Evropski diplomati so tudi boje pecati se s to afero, ker bi zadeli ob Monroejevo doktrino. Afera je interesautna, kajti izmerila bo moč lige narodov.

Delegacije ruskih kooperativnih društev.

London. — Iz Moskve javljajo, da je "Centrosejuz", v katerem so združene vse kooperativne zadruge v Rusiji, sklenili poslati sledeče delegate v inozemstvo, ki imajo nalogu ustanoviti središča za izmenjanje blaga med Rusijo in zapadnimi državami: Leonid Krasin, bivši sovjetski poverjenik za trgovino; Maksim Litvinov; Negojin, predsednik sveta vseruskih delavskih kooperativ, in Ejezovikij, glavni odbornik Centrosejuzu.

Pet načrtnih držav naznanja vstop v ligo narodov.

Washington, D. C. — Argentinijska, Paragvaj, Čili, Paragvaj in Španija so formalno naznani ameriški vlad, da stopijo v ligo narodov.

Američani izpraznili Sibirijo.

London. — Po vseh iz Moskve je zadnji oddelki ameriške vojaške ekspedicije dospel v Vladivostok, kjer se vrker na parnik in odpelje domov.

NAPRODAJ JE

za \$250.00 prva vrata piana na 88 not vredna je do \$700, 100 zavitkov in omarin, ter stol. Ta samograjni glasovir je v dobrem stanju in se mora takoj prodati. Prodamo za \$50 takoj plačati ostalo pa \$10 mesečno.

Oglasite se na 1601 W. Madison St., vogal Ashland Blvd. v prodajalni in vprašajte za Mrs. Smith player. Odprt včer ob 8 ure. Ob nedeljah od 10 v jutro do 4 popoldne.

Joseph Zubakovec,
blagajnik zvezne,
Box 433, Thomas, W. Va.

POZOR.

Mednarodna združina prodajalna v Thomas, W. Va. išče poslovodjo (manager), ki naj prevzame vodi trgovino z mešanim blagom.

Mora imeti skušnjo v trgovini in mora znati angleško brati in pisati.

Dobra plača za zmožno in pošteno osebo.

Zeli se, da kateri se zglaši, da navede zmožnosti, narodnost, starost in plačo koliko zahteva na mesec, v splošnem vsa pojasnila se zahtevajo. Vse ponudbe naj se pošiljajo na:

Joseph Zubakovec,
blagajnik zvezne,
Box 433, Thomas, W. Va.

ZASTONJI! Šest vrednostnih predmetov ZASTONJI!

Še nihdar niste imeli take prilike. Torej takoj bi se jo ne poslušali! Mi imamo le 10,000 teh ur ki jih lahko ponudimo na ti ceni. Več drugih vseh ur ki vse morajo imeti vrednost tako avto na tako uru, mi vam pa damo za drugi urki vrednost, kar je ura. Da se nepridite s ti poseben razpoložitvijo, upoštevajte, da je vrednost za pojaznila, pa ne boste prepridili, da ta ura, po \$10.00 je izredno vredna vera denarja.

Ves kar je potrebno je, da vi sami vidite to ura in nepridite boste, da je to v resnici razprodala po smerni nikičen kar vam mi ponujemo. Je enako vredna kakor vam jo prestavila silka v tem opisalu. Naročila s 21 kamni in krasni metalni podlago pokrovje, s dvevi pokrovji, žampona za 25 let. Ura vredna \$100.00 vam je dala boljše zadovoljstvo. Mi smo avtorji, veliški prijatelji in hodo-službeniki. Ti si boste postavili s njo celo v Evropo. Namešči ki jih boste dajali pri nakupu te ura in boste 20 dni se kot strel.

1. Automatična Avi. — Stična (črna) ki dava na obe strani kot slavni stroj. Gre skoraj vsekakor nasledje izjemne dejavnosti. Dreta se samo ravna.

2. Stvarnostna steklečna zadnjega indeksa, ki poveda vse silke do naravnosti.

3. Automatična mašina za striči las. Sami se lahko ustrelite kot bi se komplik. Vam odberi strojke na ura.

4. Hrana, sa ključe, ki vam drži vse vase ključe na dobro življenje.

5. Posloden prstan, jampon se dober let v vsemčini lumenjski državi.

Odredite tu spodnji kupon in pošljite NAM te cene. Ne upribote te upodne prilika.

Ne posljite denarja v naprej, same posljite še po poštni pošti. Posljite totalno \$1.50 kadar vam prinesete blago na dom. Izven U. S. A. ne posljemo niko več ne plati naprej.

UNION SALES CO.

Guarantee Coupon. **Dobes je za 30 dni časa.**

Union Sales Co., Dept. 201,
2020 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.

Gentlemen:

Enclosed please find \$5 cents for which please send me your 21-jewel watch. You will also send me your presents.

I will pay no more than \$11.00 when the goods are delivered.

I am sending you this order so that I should get your free present.

I'll try your watch 15 days. If I don't like it, I will return it with your presents and you will refund my money.

Name: _____

Address: _____

S PARNIKOM V JUGOSLAVIJO.

Na 31 marca, ima odpeljati parnik PANONA na Dubrovnik v Dalmacijo. To nudi potnikom priliko, da se pripeljejo s parnikom prav v Jugoslavijo.

New York — Havre ali Cherburg.

9. marca — Royal George	17. aprila — Caronia
10. marca — La Touraine	22. aprila — Rochambeau
18. marca — La France	24. aprila — La Tournai
19. marca — Rochambeau	1. maja — La Lorraine
20. marca — Mauretania	1. maja — Imperator
27. marca — La Lorraine	New York — Trst.
30. marca — Saxonia	9. marca — President Wilson
3. aprila — La Savoie	30. marca — Argentina
10. aprila — La Fayette	V. aprila — Belvedere.
14. aprila — Royal George	New York — Dubrovnik
14. aprila — La France	30. marca — parnik Panonia.
17. aprila — Mauretania	

Navedeni vojni red je podprtven spremembam, zato je dobro, da vsak potnik piše naprej po pojasnilu.

Potni listi. — Potnikom preskrbil potne liste in drugo, kar rabijo za potovanje.

Prenosilci. — Stransko, udobno in varno prenosičite po primerni ceni dobiti pri moni za časa bivanja v New Yorku.

Iz starega kraja. — S parnikom La Savoie so prišli v Ameriko prvi slovenski naseljeni, katere sem posiljal karte. Ako želite tudi vi dobiti sem svoje sorodnike, mi pišite.

Posiljanje denarja.

200 kron za	8.200	100 lir za	8.025
500 kron za	4.80	500 lir za	29.50
1,000 kron za	9.40		
10,000 kron za	93.00	1,000 lir za	59.00

LEO ZAKRAJSEK
70 9th Ave. NEW YORK, N. Y.

ZASTONJI FONOGRAF VSAKEMU! ZASTONJI!

Kdor nam pošilje narodilo za to ura dobri narodilo

ta dudoviti fonograf, s plošči in 100 igli POPOLNOMA ZASTONJI. Le redko kdaj v Sibirišu ne vam nudi enaka prilika, torci ne samodruži. Pogledite krasno ura, ki so jo lahko naročili od nas skozi zastoni. Je trdno izdelana, torc krasna. Ime koščekov na 21 kamnov — Jampona za 25 let. Zdriti redno denar, in se uporablja način — pri rokodelnikih ali kondensatorjih, kjer je v strojnicah ki imajo imeti vedno pravilen denar. Srečno uspeha kakšne druge ure si kupite vam da boljšega uspeha od nje. Navadno cena ti ur je \$15.00, ampak, da seznamimo. Uradno vam je ura, ki je dobro prednajti na nobenih denar za tovarniški ceni avto \$12.50. Kdor nam pošilje ta ura in narodilo na to ura takoj, dobi fonograf, s plošči in 100 igli POPOLNOMA ZASTONJI. Ni ne vrednostna denarna narodilo. Posljite nam samo \$1.00 denar za Jampona in ostalo boste dobiti pri posredniku, ki vam boste prinesel to ura po ceni, ki je dober. Ako boste imeli takoj fonograf na vsem domu, toda posljite narodilo takoj, ker imamo le 1000 teh ur in fonografov na vseh načinih, torci zato je majhno. Ne odigrite, ker ura je preprosta, posljite vaše narodilo in denar na naslov:

EUROPEAN WATCH CO.,

1065 Milwaukee Ave., Dept. 506, Chicago, Ill.

POZOR SLOVENCI!

Cena tripla grozne bolezni na revmatizmu in drugih notranjih boleznih! Brez vsake bolezni ozdravite, ako se posljilate ugodne prilike!

5 CHIROPRACTIC in električnim zdravljenjem vas popolnoma odzdravite vseh kroničnih bolezni. Najstarejši zdravnik na tem področju.

Vse pojasnila dobite brezplačno v moji pisarni.

DR. LORENTZEN,

Miners' Bank Bldg. Eustis, Minn.

Slovenska Narodna

Ustanovljena 8. aprila
1904.

Podpora Jednot.

Jersey, 17. junija 1907
v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2887-29 SO. LAWNDALE AVE, CHICAGO, ILLINOIS.

GLAVNI ODBOR ZA DOBO 1919-1922.

Invzvralni odbor.

UPRAVNI ODEK.

Predsednik: Vincenc Čabkar, predsednik Anton Hrust, Box 140, Casselburg, Pennsylvania, državnik Mati Turc, župnik župnika Paul Berger, blagajnik Frančišek S. Tavčar, upravljajči pisarji Philip Rodman.

PORDOTNI ODEK.

John Underwood, predsednik, 406 May St., Springfield, Ill., Martin Zelenšček, Box 278, Burlington, Ill., Ante Radislav, Box 75, West Haven, Pa.

ZAPADNO ODEK: Anton Šular, Box 104, Grace, Kan., in Jameson, Leo Kuhar, Box 246, Gilbert, Minn., in Lovrenc.

BOLNICKI ODEK.

OBREDNI OKROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2887-29 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. VZVORNOSTNO OKROŽJE: Rudolf Plavšek, Box 228, Bridgewater, Pa.

ZAPADNO OKROŽJE: Anton Šular, Box 75, West Haven, Pa.

Nadzorni odbor.

Mass Petrilj, predsednik, 18817 Waterloo Rd., Collinwood, Ohio, John Ambrožič, 414 Piero St., Eustis, Minn., John Kalan, 1907 E. 24th St., Cleveland, Ohio.

Tiskovalni odbor.

Vincenc Čabkar, John Ambrožič in Mass Petrilj.

Združitveni odbor.

PREDSEDNIK: Frank Aloj, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.

John Trček, 101 Lawrence, Pa.

John Oršek, 222 Capistrano, Detroit, Mich.

Jan Štruk, 1101 E. 82. St., Cleveland, Ohio.

Mary Udov, 1844 So. Racine Ave., Chicago, Ill.

VZVORNIVSKI ZDRAVNIK: Dr. V. J. Kern, 2220 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

ODGOVORNI UREDNIK "PROSVETE": John Zavrtala.

POROČI — Komunicirajo s državnimi, ki delajo v zdravstvu, in vsej tehniki. VZVORNICA, ki se izdaje na podlagi pravilnikov in predpisov načrta za zdravstveno poslovanje.

4. N. P. J. 2887-29 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VZVORNICE BOLNIŠKE POSLORE: ne nadzor: Bohobilko, župnik S. N. P. J. 2887-29 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DEPARMIJATNE POSLJIVATE IN STVARI: ki se izdajo pri invzvralnem odboru in zdravstvenem poslovanju: Bohobilko, župnik S. N. P. J. 2887-29 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VZVORNICE V ZVRZI Z SLAGAJNIČKIM

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE.

ZAKAJ SE JE IZPRELO TRBOVELJSKO DELAVSTVO.

Naznani smo, da je bilo trboveljsko delavstvo po sklepu vlade izprvo 23. jan. Povod za ta neprizakovani koraj je bila pasivna resistenca zaposlenega delavstva. Naknadno k včerajnjemu telefončnemu sporočilu smo dobili danes naslednje pismo od tajnika trboveljske rudniške organizacije sodruga Bajta:

"Pasivna resistenca je bila vladni povod, da je izprla vse one delavec, ki niso pričeli danes ob 2. z rednim delom. Izdala je tozavrnji oklic. Odzvalo se je temu oklicu le malo delavcev. Drugi so zapustili delo in šli mirno domov. Dopoldne so bili pri g. dvor. svetniku Strgarju delavski zaupniki pod vodstvom podpisane ter so mu pojasnili bedni položaj delavstva in svarili vladu pred neprizakovanimi koraki. Kajti razmere, ki vladajo pri nas, so nezgodne. Delavstvo je pripravljeno na vse. Odpomorejo naj pomirjanju delavstva, pa bo to takoj pričelo z rednim delom. Delavstvo je pripravljeno delati, zahteva samo, da se mu zagotovi obstoj. Odločeno pa zanika vsa predstavljanja raznih ljudi in listov, ki hčete naši boj pokazati javnosti kot politični. Ne politični, ampak eksistencijski boj vodi naše delavstvo. Tokiko v obvestilu. — Bajt Anton.

Tako tajnik sobr. Bajt, ki meni morda pozna dejanske razmere rudarjev in vzroke njih gibanja malo bolje kakor gospodje pri deželini vlad. Iz vrst izprih rudarjev samih smo na pa se dobili sledeni dopis:

"Žalostne razmere v rudniških revirjih. Nezgodna draginja tira prebivalstvo cele države v skrajno bedo. V rudniških revirjih je delavstvo že popolnoma obnemoglo. Zaslužek namreč že ne zadostuje več, da bi se mogli rudarji kupovati v zadostni meri živila, obleko in obutev. Zahtevam rudarjev, stavljenim ob priliki zadnje stavke, se ni ugodilo. Delavstvo se je vedno trudilo in pridno delalo, dokler se je dalo. Ali sedaj je draginja že ta-

ko velika, da ni mogoče več izhajati. Zato so delave začeli s pasivno resistenco. In kaj je storila na to naša deželna vlad? Poslala je nekaj sto vojakov in strojnih pušk v rudniške revirje, namesto da bi dala rudarjem živeža. Seveda za vojake namenjenu krompir' je bil že prej na svojem mestu, kakor vojažno samo. Za delavstvo se ne skrbi tako! Vsak vladni organ, ki pride iz Ljubljane v rudniške revirje, prosi rudarje, da dvignejo produkejo in da z razmerami potrebe. Ali rudarji trpe že celih šest let, pa niso dosedaj še dočakali, da bi prišli vsaj do najpotrebenjegesa.

Vec razodnosti v presojanju delavskih razmer ne bi skodovalo. Kajti s tem, da se noče priznati našega obupnega položaja in da se noče videti, da smo vse nagli in bosi — vse, moški, resničnega stanja, se ne odpravi resničnega stanja, ce ne odpravi vzroke naše vedno večje nezadovoljnosti. Še manj se pa reši vprašanje s tem, da se kratkomato proklamira, da je naše gibanje politične naravi. Proti temu odločeno protestiramo. Gibanje je zgolj gospodarskega značaja. Gre za zvišanje mezd, ureditve prebrane in preskrbe oblažil in obutev. Za to gre in nič drugo. Ali nam ni niti to več dovoljeno? Ali maj na delu umremo gladni in nagni? S pretezo, da je naše gibanje politično, se nas hoče samo oškodovati. Pa bomo vztrajali do konca. Prosimo, da objavite naše vrste!"

Tako govorje izprti delaveci v tem svojem pismu, ki je podpisano od sto in sto težkih rok, in ki smo ga prinesli v celoti, da bo javnost izprevidela, če gre v resnici za politične ribarne ali pa za poštene delavece, ki hčete od dela živeti in ne umirati:

Vlada je seveda zopet pokazala vso svojo modrost s tem, da je delavec enostavno izprla, mesto da bi z dobro voljo spor poravnala, kakor so rudarji žečeli in prizakovani. Gospodje pri vlasti mišljijo, da rudarjem ne manjka ničesar, da se jim godi vse najboljše. Vidi se, da poznojoprav dobro sedanje delavskie razmere.

Protestirati pa moramo se posebej proti vlasti, da se kratkomalo delavskie mezdne boje odje odpravi s tem, da se jim prispije skrite politične smotre.

Ta navada je presla kapitalistom in njih vladam že povsod v kri in meso. V Italiji stavajo te dni postri in železniški uslužnici zaradi 150 od sto zvišanja svojih doklad, in glej; italijanska vlada in italijansko mrežansko časopisje proglaša sedaj urbi et orbi, da ne gre italijanskim poslovnim in železniškim uslužencem za mezde in draginje, marveč za "zločinske" politične namere. Tu imamo znani "Giornale d'Italia", ki piše doslovno tako: "V trenutku, ko Nitti skuša v Parizu rešiti Reko in uresničiti svete narodne aspiracije zmagovite Italije, zapuščajo poštni in železniški uslužnici delo. Ali ni namen očeten? Oslabeti hočejo v tem trenutku Italijo. To pa ne delajo zastonji. Vlada ima nepobitne dokaze, da so vsi italijanski poštni in železniški uslužnici v službi Jugoslavije, podkupljeni od Jugoslavije, zato da v tem mačnem trenutku stavajo..." Tako pišejo "Giornale d'Italia" in drugi slični listi. Mi se temu smejemo, kakor bi se smejali v Italiji, če bi znali da je modra ljubljanska deželna vlad izprala trboveljske delavece, ker bi s tem razdal dokazala, da hočejo ti v sedanjem trenutku oslabiti Jugoslavijo, ker so podkupljeni od Italije". Delaveci, ki se bore za svoj krah, so za te gospode vedno od nekoga podkupljeni: Italijanski od Jugoslavije, in jugoslovanski od Italije... in tako naprej. Zelo modre ljudi imamo na deželni vlasti.

Sicer pa vemo, zakaj tako govorite in delajo. Kapitalistične interese in svoje posebne politične težnje je freba neizprosno čuti. Tudi će se zato izpre na tisoče delavcev. To seveda, dokler pojde.

Trboveljski delaveci bodo zmagali z mirnim nastopom in mirno zavestjo, da imajo prav. In mi bomo vse za njimi.

Slike človeške družbe. Na začetni klopi ljubljanskega deželnega sodišča sede 18–20letni mladenci. Inteligentni in elegantni. Četvorica je, ki je vrnala v verižniško lahkoživem osredaju. Nekemu dijaku ki je zelo bojaljiv, so izsiljevali denar pod gresko "sodnje", dobili so od njega 2000 kron, dalje so poneverili elektrotehniku Josipu Okornu 1900 kron, katere je enemu teh

zarja. Dim iz kadilnice se je sprjemal v rudasto meglo; bela obleka duhovnika, ki je opravil sveto daritev, se je svetila v vseh sedmih barvah. Vse je bilo le na pol vidljivo, na pol zakrito, nadzemeljsko, prenapolnjeno s tajnostjo, molitvo, blagoslovom, svetostjo.

Iz središča cerkve se je razlegal šum raznih človeških glasov, podoben šumu razburkanih morskih valov, medtem koje vladala v kapelici globoka tisina, katero je dramil samo glas duhovnika, ki je bral sveto mašo.

Slika sv. Device na oltarju je bila še zakrita, torej je dušilo prizakovanje navzočim dih v prsih. Oti vseh so bili uprte v eno točko; niti zgnani se niso, kakor bi se bili že poslovili od pozemeljskega življenja liki angelji na slikah.

Petje duhovnikovo so spremjale orglje z nežnimi in sladkimi glasovi. Časih so sikali ti glasovi liki voda iz vreča, časih pa se izpremenili v zamolki šum vodopada ali majnikovega dežja.

Medtem je zadon sredi enoličnega petja mihovega grom tromb, bobnov in kotlov in strah je sprejetel vsega sreca. Zagrinjalo pred sliko se je odprlo na obe strani in potok svitloba je zasil po bozne vrnike. V kapelici se je razlegalo jokanje, stok in krič.

"Zdrava Marija!" je zakiale plemstvo, "počaši se nam mater!" Kmetje pa so klicali: "Najsvetješa Devica, kraljica nebeska, kraljica angeljška, resi nas ter nam ponagaj!"

In doiglo so doneki ti glasovi, pomešani s stakanjem žensk, s pritožbami nesrednih, s prošnjami bolnih in pobabiljenih. Knitica je skoraj zapustila zavest; pred njim se je pojavilo nekako tajnastno bitje, katerega nihče ne more razumeti in v cigar navzočnosti vse bledi in grine kakor dim pred vetrom. Kaj vse je bil oni obup poleg tega zaupanja, katero ni moglo najti dovolj prostora v cloveku! Kaj neugoda poleg te toslike! Kaj švedska mod pole grakšne obrameb! Kaj človeška sloba pole takšne zavetnice! . . .

Misli njegove so nehale delovati in on se je vse izpremenil od samih čustev, pozabil je ter se niti ni več zavedal, kje se nahaja in kaj se godi z njim . . . Zdelen se mn je, da je umrl, da leti njegova duša kvišku z glasovi orgelj, da se je zdržala z dimom kadilnice . . . Roke, ki so bile navajene sukat meč in prelivati kri, je stegal kvišku ter klečal kakor pijan, omamlijen.

Medtem je končala sveta daritev. Kmitic sam ni vedel, na kak način je dospel nazaj v glavno cerkev. Duhovnika že dolgo ni slišal in ničesar ni razumel kakor človek, ki vzbujen iz sladkega snu ne ve, kajda je bil še sanjal in kajda se zares vzbudil.

Prve besede, katere je slišal, so bile: "Ta se napolnjuje sreca z blagostenjem in se krepča duh, katerega ne premagajo Svedje, niti krivični."

Tovarišev izročil v zameno, ker so nežigane; da so zamogli isti v gledališču sta dva zastavila tuj fotografski aparat, dalje so v novembetu lanskem letu odnesli vse stire iz zavodov Sv. Stanislava v St. Vludu en motor v vrednosti 1000 kron. Sojeni so bili zaradi hudodelstva tativne, poneverbe in izsiljevanja: bivši dijak trgovske šole G. K. na deset, A. M. trgovski sotrudnik na deset, J. Z. uravni pomočnik na deset in J. R. mizarski pomočnik na štiri mesece težke ječe.

Severa's Gothaard Oil

all oil, in metal canning or tin cans, how to make various kinds of paint, varnish, lacquer, etc., for use in painting houses, furniture, etc. Price

Gothard Oil
W. F. SEVERA &
CEDAR RAPIDS, IOWA

KAD BI IZVEDEL

za mojega brata Jožeta Primožiča, doma iz St. Jurija, Loka pri Zidanem Mostu. V Zdrženem države je prišel pred devetimi leti. Cenjene rojake ujedino prosim, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga naznači, aki bodo pa sam čital oglaz, naj se prijavlji, imam mu poročati veliko zelo važnih stvari. Moj naslov je: Anton Primožič, R. R. 3, Box 5, Clinton, Ind.

STRUKEL & HORAK,

European Trading & Export Co.,
Glavni agent za Ameriko Line in
White Star Line parobrodnih
družb.

88 NINTH AVE., NEW YORK,
NEW YORK.

S tem naslanjam rojakom, da od danes naprej lahko odpotuje vsak potnik, kateri se obrne do nas v tenu 48 ur z najboljšim parnikom v Evropo, ter vedno po najnižji ceni.

New York—Havre ali Cherbourg.

13. marca parnik—New York,
20. marca parnik—St. Paul.
20. marca parnik—Adriatic,
27. marca parnik—Philadelphia,
3. aprila parnik—Lapland.

PARNIKI GREDO DO DUBROVNIKA.

Kdo hoče pomagati svojem domu, naj pošlje boke na nas, ker mi pošljamo blago v star kraj.

Toča zaboja do 1000 funtov, cena 14 centov na vsak funt.

Zanjamite domačim in ne podpirjajte židovskih podjetij.

Strukel & Horak.

GRAMOFONSKA
PLOŠČE

Printed
in
Slovenia

Velika
zaloga
ur in
zlatnine

Wm.
Sitter
Co.

5805 St. Clair Av.
Cleveland,
Ohio

DR. JOS. V. GRAHEK

edini slovenski zdravnik
in ranocelik v Pennsylvania.

Zdravi vse otročje, ženske in možke bolezni.

Uradne ure so: 10 ure
zjutraj do 2 ure popoldan.

Bell Telephone Cedar 2388

843 E. Ohio Street,
N.S. PITTSBURGH, PA.

MALI OGLASI

Classified Advertisements

POTREBUJEMO

25

DELAVCEV

Dobra plača.

Stalno delo.

Oglasite se v:

EMPLOYMENT URADU

STEWART WARNER
CORP.,

1828 Diversey Parkway,

Chicago, Ill.

DEKLETA

potrebujemo za delo pri punčprejih. Dnevno delo in od kosa, 44 ur delna v tednu. Delavke od kosa začnijo od \$20 do \$30 tečensko.

H. G. SOAL COMPANY,

4410 Ravenswood Ave., Chicago.

POTREBUJEMO

dekleta za lahko tovarniško delo. Plačamo po \$15.00 na delen teden takoj v pričetku. Pol dneva ob sobotah skozi vse leto. Imamo tudi nekaj prostorov za dekleta z delavskim certifikatom. Oglasite se pri:

A. R. BARNE & COMPANY,

1104 So. Wabash Ave., 3rd floor,

Chicago, Ill.

GOODYEAR'S TOVARNA

se bude zelo povečala in vsele toga
daje veliko priliku

za uporitev veliko večje števila
raznih delavcev. Potrebujemo tu
di 200 delavcev za delo na yardu,
in vse vrst strojniku in učene
delavce se potrebuje.

DOBRA PLAČA.

STALNO DELO.

Prijazno delovno stanje,
prilika za učenje.

Nobenih delavskih nerodnosti.

Priglasite se takoj za delo v
Employment uradu

THE GOODYEAR TIRE AND RUBBER COMPANY,

Akron, Ohio.

POTREBUJEMO

STAVBINSKE DELAVCE
pri grandji s jekla in splošne
strojnice kakor tudi druge po
magaže. Oglasite se pri:

WESTERN IRON CONST. CO.

4906 North Clark